

Ábyrgdarblaðstjóri: **Jan Müller**
Fyrirakksstjóri: **Krisjan Dahl**
Ljósmyndari: **Kalmar Lindenskov**

Blaðfólk: **Randi Jacobsen - Dagny
Jøensen - Tórlinn Smith -
Hilmar Jan Hansen -
Jostinus Eldesgaard**

Útgevari: **P/Í Sosialurín**
Uppseting: **P/Í Sosialurín**
Prent: **P/Í Pressan 1981**

Bústaður: **Argjavegl 26**
Argjum
Telefon: **11820**

Postadr.: **Postsmoga 76**
110 Tórshavn
Telefax: **14720**

Er hald í bjartskygnum

ANDIN í ólavssøkurøðuni var bjartskygður. Løgmaður visti á, at hallið á figgjarløginu verður koyt, og harafturat eru bankarnir tryggjaðir. Tá skuldin í flakavirkjunum er skrivað niður, hava tey fingið eitt nýtt virkisgrundarlag. Og annað vinnulív sleppur nú at royna seg uttan tollskjólíð, sum var undan handilsáttmálanum við EF.

HESI viðurskipti skuldu havt við sær, at tað fór at bragda aftur, hóast leiðin verður strævin, sum lögmaður sló fast. Hesum munnu flest allir føroyingar taka undir við. Eins og teir taka undir við, at nú er nóg mikið kroyst úr vanligu fólkinum. Tá hetta varð sagt á henda hátt í ólavssøkurøðuni, kann tykjast, at landsstýrið hevur ikki í umbúna at leggja fleiri byrðar á fólk, sum enn búleikast á klettunum.

SPURNINGURIN er so, um grund er at vera bjartskygður, og spurningurin er, um vit eru komin á botn? Fer javnvág at koma í vinnulugu og figgjarglugu viðurskiptini, so fleiri fólk sleppa til arbeiðis og fer samfelagsúrtekan aftur at økjast?

TAD ER ikki lætt at svara, tí tað veldst

alt um, hvussu verður við fiskiskapinum, og hvussu ætlanin við Føroya Fiskavirking fer at eydnast. Harafturat veldst tað eisini um moral, virkistýsni og áráði føroyinga.

SUM ER, bendir einki á, at fiskiskapurin fer at batna. Tvørturímóti, og skal til mælið hjá bygnaðarnevndini fylgjast, og ikki stórr dentur leggjast á linuveiðu, men á framhaldandi trolveiði, verða hvørki fleiri arbeiðspláss ella betri ráðfiskur. So tað bendir ikki á rætta borið.

HELDUR ikki bendir nakað á, at fiskaprisirnir fara at batna. Útlit eru hinvegin fyrri, at gomlu «eystanlondini» fara at senda upp aftur meiri fisk inn á marknaðin.

LØGMAÐUR nevndi eisini hin møguleikan: at innflyta meiri fisk til virkingar í Føroyum. Nú eru skjótt trý ár síðani, at Javnaðarflokkurin fór til val við júst eini ætlan at fáa eina miðvísu innflyting av frystum fiski – ein skipað roynd og ætlan. Nakað er flutt inn, og nøkur virki hava fingið tað at borið til. Men kortini bendir gongdin á, at orðini eru nógv, men miðvísu ætlanirnar eru verri at fáa eygað á.

NÓGV ivast tí í um vinnulugu útlitini eru so bjørt, sum landsstýrið letur koma fram í ólavssøkurøðuni. Og hevur landsstýrið verið so positivt, tá tað snýr seg um alternativ fiskasløg og

nýggjar royndir, sum ólavssøkurøðan sigur? Nei, ikki sambært tíðindaflutninginum í t.d. FF-blaðnum.

ANNARS leggur landsstýrið fram nógvar gagnligar og rættar ætlanir á fleiri økjum. T.d. innan undirgrund, aling, umhvørvið, stýrisskipan, almannamál og samstarvið millum samgongu og andstöðu. Og tann positiva viljan skal lögmaður fáa rós fyrri. hinvegin tykist arbeiðsloysisskipanin hanga í leysum lofti, tí í vár kom fram, at skipanin varð bert bjargað til í freyst. Og ðeystið stendur fyrri durum. Men her tókst eingin loysn at vera.

LØGMAÐUR appelleraði til áráði og virkistýsni. Og tað er neyðugt, tí samfelagsmoralurin er í botni. Stórir partur av fólkinum leggur sekin á felagskapin hjá okkum – samfelagið – og hesin parturin roynir at sæta sær og sínum sum best.

TÁ FÓLKID er so hart kroyst, og tá summi framvegis kunnu duga sær í frádráttum og avskringingum, so siga onnur eisini: nú tími eg heldur ikki meiri. Tí vindur svartar arbeiði upp á seg, og alt fleiri lata onnur fremja svart arbeiði fyrri seg, tí tá slepst biligari.

TEY, sum hava ferðast í Danmørkini í summar, hava sæð, at nærur alt kann keypast fyrri munandi minni enn í Føroyum. Helvtarprísir er ikki óvanligur. Allar brúksvørur – við

tveimum–trimum undantøkum – eru ikki biligari.

EIN LITUR av mjólk kostar ikki 4 krónur. Eitt breyð kostar triðing minni. Tú lært 3, 4 ella 5 fløskur av vini fyrri 100 krónur. Ein bjór kostar millum 2 og 4 krónur. Eitt hús kostar 2, 3 og í mesta lagi 4.000 krónur at leiga um mánaðin. Bensinið kostar millum 2 og 3 krónur minni fyrri liturin! Hvi so ikki flyta av landinum og heldur verða arbeiðsleysur í Danmørkini enn í Føroyum, og merkja tað, at tú livur, enn at ganga í óvissu í Føroyum og nóg illa hava ráð til ein skoynisopp?

HER liggur tað heilt stóra vandamálið, og tað eigur landsstýrið at gera sær púra greitt. Um ikki heimins hægstu vinnings-, avgjalds- og skattaryst verður linkað munandi, fara ikki hundræðals, men túsundtals fólk at flyta úr Føroyum.

HER liggur tann stóra avbjóðingin: – Hvussu varðveita við vælfæðarsamfelagið, samstundis sum vit gera tað liviligari í Føroyum? Tað finst einki greitt svar. Men ein rannsókn av øllum samfelagsstættunum – og ikki bara sjúkrahúsverkinum – kundi kanska víst á nakrar møguleikar. So birtist kanska aftur ein vón fyrri sømiligum lívi í Føroyum.

Løgmaður:

Glottar eru at hóma

Men fleiri innan tænastuvinnuna noyðast av landinum eina tíð

Fer tað at bera til at minka um arbeiðsloysið, at steðga fólkaflýtingini úr Føroyum og at venda móðoysinum, ið nú valdar, til áráði og virksemi. Løgmaður hevði einki svar upp á hesar spurningarnar, men hon royndi at draga teir glottar fram, sum skyggja í búskaparliga myrkrinum, og sum kanska benda á, at tað í hvussu so er fyrri summi sær eitt sindur ljósari út.

Betri fyrirteytir

Um heimligu fiskivinnuna segði hon, at umstruktureringin og figgjarglaga saneringin av vinnuni á sjógv og landi ger, at nú verða skapaðar fyrirteytir fyrri sunnum vinnulívi, ið kann bera seg á handilsligum grundarlagi, og um rætt verður atborið, ber til at fáa fleiri fólk í arbeiði í fiskivinnuni.

Løgmaður segði seg vera glaða um, at tað gongur eitt sindur betur á fjarleiðum:

Nú veiðunøgdin um Føroyar framvegis fellur, er tó ein lítill glottur á fiskiveiðisøkinum, at fiskiskapurin á fjarleiðum hevur verið góður, og at nýggjar fiskileiðir eru funnar.

Mugu burtur

Løgmaður sá svartari upp á næstu framtíðina hjá teimum, sum hava sít starv í byggivinnuni, tænastuvinnuni og í umsitingini: Útlitini hjá teimum fyrri nýggjum arbeiðsplássum eru ikki góð beint nú.

Nøkur teirra mugu í eina tíð royna at finna sær arbeiði uttan fyrri landoddarnar, men vónandi kunnu tey aftur fáa arbeiði í Føroyum um ikki alt ov langa tíð. Hetta kann m.a. henda, um vit fáa fleiri arbeiðspláss innan nýggjar tænastuvinnur og møguliga eisini oljvinnuna.

Bankarnir mugu spæla við

Løgmaður segði politisku uppgávuna vera at skapa neyðugu fortreytirnar, at vinnur kunnu mennast, og hon nevndi, at landsstýrið kann eisini vera við til at stuðla uppbygging og neyðuga umskúling av fólki.

Tvær ferðir hartaði hon peningastovnamar. Løgmaður gleddist um, at rentan er lækkað, men hon visti samstundis á, at rentumarginalurin – tað vil siga munurin millum innlands- og útlánsrentuna – er framvegis ov stórir. Hon helt, at tá tapsvandin hjá bankunum minkar, kann hugsast, at rentumarginalurin fer at minka.

Óbeinleidis kom lögmaður eisini inn á trupulleikan, sum er í sambandi við at fáa figging til at virka frystan fisk til lidnar vørur: Fiskidnaðurin er merktur av stóru figgjarkreppuni í samfelagnum, og stígur er tí

komin í at ganga nýggjar leiðir. Nú føroyski figgjarheimurin er komin í fastari legu, og stóra skuldin í ídnadnum er skorin burtur, skuldu møguleikar verið

fyrri at hildu fram við at umleggja fiskidnaðin til at framleiða lidnar vørur beinleidis til brúkaran.

-nes

